

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA PLASTYKA – rok szkolny 2023/2024
KLASY IV-VII
mgr Monika Rutkowska

Ocenianie przedmiotowe plastyki jest jednym z najtrudniejszych problemów z powodu szerokiego zakresu przedmiotu, artystycznego, edukacyjnego i wychowawczego charakteru tej dziedziny oraz możliwej względności oceny. Przedmiot szkolny plastyka ma za zadanie rozwijać zróżnicowane formy aktywności twórczej ucznia, prowadzić do poznania różnych dziedzin wiedzy, uczyć różnorodnych, właściwych zachowań i postaw podczas tworzenia i szeroko rozumianego uczestniczenia w kulturze.

Podczas oceniania na lekcjach plastyki bierze się pod uwagę:

- **POSTAWĘ, ZACHOWANIE, MOTYWACJĘ UCZNIĄ DO PRACY, PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ;** chęć do pracy, obowiązkowość powinny być doceniane jako istotne, podstawowe czynniki umożliwiające twórczość, poznawanie dzieł, udział w wystawach.
- **ZRÓŻNICOWANE MOŻLIWOŚCI, ZDOLNOŚCI PLASTYCZNE** wpływające na ogólny efekt plastyczny prac; uczniowie mniej zdolni, a starający się o estetykę wykonania swoich prac plastycznych mogą również otrzymywać za nie wysokie oceny.
- **OSOBOWOŚĆ UCZNIĄ,** odwaga wypowiedzi artystycznej, cechy temperamentu wpływające na sposób realizacji i formę wykonania zadań plastycznych; na ocenę sposobu wykonania prac plastycznych, zastosowania określonych środków wyrazu artystycznego, sposób formułowania wypowiedzi nie mogą wpływać czynniki związane, np. z nieśmiałością, wycofaniem dziecka.
- **OGRANICZENIA ZDROWOTNE** utrudniające wykonywanie niektórych zadań (np. alergia na materiały plastyczne, ograniczenia ruchowe, zdiagnozowany zespół Aspergera). Ograniczenia zdrowotne wymagają od nauczyciela opracowania i oceniania odpowiednich, indywidualnie dobranych zadań uwzględniających rzeczywiste możliwości ucznia (np. dobór odpowiedniej techniki plastycznej, wykonanie zadania możliwego do zrealizowania w krótszym czasie).

1. Ocenianie jako analizowanie poziomu umiejętności ucznia

Obszary podlegające ocenie, przedmiot ocenianych umiejętności	Umiejętności Zakres podstawowy	Umiejętności Zakres rozszerzony
przygotowanie do zajęć (przygotowanie odpowiednich materiałów plastycznych, opanowanie wiedzy, wyszukanie informacji, wykonanie ćwiczeń i zadań wstępnych)	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie podstawowych materiałów umożliwiających wykonanie prostego ćwiczenia • wyszukanie prostych informacji umożliwiających udział w lekcji i przygotowujących do realizacji ćwiczeń • wykonanie zadania domowego w uproszczonej formie 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie ciekawych materiałów umożliwiających wykonanie oryginalnego ćwiczenia • wyszukanie bogatych informacji z różnych źródeł umożliwiających aktywny udział w lekcji, bardzo dobrze przygotowujących do realizacji ćwiczeń • wykonanie zadania domowego w rozbudowanej formie
postawa i zachowanie na	• spełnianie podstawowych	• spełnianie wszystkich

<p>zajęciach, podczas wykonywania prac plastycznych, oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów (kultura osobista w trakcie zajęć, wykonywanie poleceń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych, właściwa współpraca z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych, odpowiednie zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach podczas zwiedzania zabytków)</p>	<p>poleceń, poprawne, odpowiednie zachowanie na zajęciach, znajomość podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie częściowej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych • spełnianie podstawowych zasad zachowania w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków 	<p>poleceń, bardzo dobre zachowanie na zajęciach, znajomość wielu zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie, pełnej, różnorodnej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych • bardzo kulturalne zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków
<p>realizacja prac plastycznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zaangażowanie, pomysłowość, obiektywne ocenianie walorów artystycznych tworzonych kompozycji (zgodność pracy z tematem, celowość zastosowania środków artystycznego wyrazu, techniki plastycznej),</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie prostych, schematycznych kompozycji plastycznych, w luźny sposób związanych z tematem • przypadkowy dobór środków wyrazu artystycznego, wykorzystywanie niektórych możliwości techniki wykonania pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ciekawych oryginalnych kompozycji, w pełni oddających zadany temat, nietypowo ujmujących temat • celowy dobór środków artystycznego wyrazu w pracy plastycznej, wykorzystanie różnorodnych możliwości techniki
<p>wiedza o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, gatunkach dzieł, ich strukturze, środkach artystycznego wyrazu, elementy wiedzy o wybranych zagadnieniach, zjawiskach artystycznych, stylach dzieł światowego, narodowego dziedzictwa kulturowego, specyfice twórczości artystów „małej ojczyzny”, interpretowanie formy i przekazu dzieł poprzez wykonanie prac, wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wrywkowa wiedza o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, gatunkach dzieł, ich strukturze, środkach artystycznego wyrazu • częściowa znajomość niektórych zagadnień światowego, narodowego dziedzictwa kulturowego, specyfiki twórczości artystów „małej ojczyzny” • interpretowanie niektórych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niektórych treści, przekazu dzieł podczas ekspresji plastycznej i wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • pełna wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość wielu zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł • dobra znajomość wybranych zagadnień światowego, narodowego, dziedzictwa kulturowego, specyfiki twórczości artystów „małej ojczyzny” • interpretowanie różnorodnych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niesionych przez nie różnych treści, przekazu dzieła podczas ekspresji

		plastycznej i wypowiedzi
aktywność artystyczna jako twórcza postawa, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji happeningów, akcji plastycznych	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie uproszczonych dosyć typowych rozwiązań, mało oryginalnych pomysłów w celu obmyślenia i realizacji happeningu, akcji plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • kreatywność, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji happeningów, akcji plastycznych i innych działań obejmujących nowe, współczesne dzieła sztuki, szukanie różnorodnych rozwiązań
gotowość do uczestniczenia w kulturze, poznawania kultury plastycznej, sposób oglądania ekspozycji muzealnych i wystaw, interpretowanie formy i treści dzieł sztuki, zwiedzanie zabytkowych obiektów,	<ul style="list-style-type: none"> • bierne uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych, oglądanie wystaw bez zaangażowania i uważnego interpretowania ich formy i treści • zwiedzanie zabytków bez zauważania wielu istotnych elementów dotyczących stylu, formy, charakterystycznych fragmentów, znajdujących się tam dzieł sztuki • mało aktywny udział w zajęciach dotyczących tradycji regionalnych w skansenach, twórcach i specyfice twórczości, tradycjach „małej ojczyzny” 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych, wykazywanie zainteresowania i przygotowania do oglądania wystaw, wrażliwość na piękno, wartości estetyczne sztuki, wnikliwe interpretowanie ich formy oraz treści • uważne zwiedzanie zabytków, obserwowanie różnorodnych istotnych elementów dotyczących stylu, formy, wielu charakterystycznych fragmentów budowli, dzieł sztuki znajdujących się w zabytkach • aktywność, zaangażowanie podczas zajęć dotyczących tradycji regionalnych w skansenach, twórcach i specyfice twórczości, tradycjach „małej ojczyzny”

2. Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiadał wiedzę i umiejętności obejmujące program plastyki danej klasy,
- reprezentuje szkołę na konkursach plastycznych ,
- samodzielnie i twórczo rozwija uzdolnienia plastyczne poprzez: wykonywanie prac dodatkowych
- biegle posługuje się wiadomościami z plastyki i wiedzy o sztuce w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania danej klasy,
- proponuje niekonwencjonalne rozwiązania,
- jest wzorowo przygotowany do każdych zajęć.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności z plastyki oraz wiedzy o sztuce określony programem nauczania danej klasy,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy z zakresu treści, formy i ekspresji w pracach plastycznych,
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę z zakresu plastyki do rozwiązywania zadań i problemów w różnych sytuacjach,
- systematycznie pracuje na każdej lekcji i w określonym czasie oddaje swoją pracę do oceny,
- jest przygotowany do zajęć.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności z plastyki oraz wiedzy o sztuce określony programem nauczania danej klasy,
- poprawnie i samodzielnie rozwiązuje zadania praktyczne i teoretyczne, ale potrzebuje więcej czasu na realizację postawionych zadań,
- jest pracowity i gotowy do podjęcia pracy,
- prawie zawsze jest przygotowany do zajęć.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe umiejętności z plastyki oraz wiedzy o sztuce określony programem nauczania danej klasy umożliwiające mu rozwiązywanie zadań plastycznych o średnim stopniu trudności, niekiedy przy pomocy nauczyciela,
- wymaga zachęty do pracy i dłuższego czasu na jej wykonanie,
- zdarza się, że jest nieprzygotowany do zajęć.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- w ograniczonym zakresie rozwiązuje problemy plastyczne o minimalnym stopniu trudności i najczęściej przy pomocy nauczyciela,
- nie jest przygotowany do lekcji, nie dba o swój podstawowy warsztat pracy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- pomimo pomocy i działań terapeutycznych nauczyciela nie nabył umiejętności i wiedzy o minimalnym stopniu trudności,
- jest notorycznie nieprzygotowany do zajęć,
- nie wykazuje chęci podjęcia jakichkolwiek działań.

I. Ogólne kryteria i zasady oceniania:

1. Każdy uczeń jest oceniany indywidualnie za zaangażowanie i stosunek do przedmiotu plastyka.
2. Uczeń ma obowiązek przestrzegać poleceń nauczyciela oraz zasad BHP podczas każdej lekcji.

3. Każdy uczeń może być nieprzygotowany do lekcji tylko dwa razy w semestrze. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie niezwłocznie po rozpoczęciu lekcji. Za nieprzygotowanie uczeń otrzymuje minus. Trzecie nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną (trzy minusy = ocena niedostateczna). Nieprzygotowanie to: brak zeszytu lub brak materiałów plastycznych lub nieprzygotowanie z teorii sztuki.
4. Prace plastyczne powinny być wykonywane samodzielnie (w szkole w czasie zajęć) i w określonym terminie. Dopuszcza się dokończenie prac w domu i oddanie nauczycielowi w ciągu 7 dni. Nieoddanie w terminie skutkuje oceną niedostateczną.
5. Uczeń ma obowiązek posiadania zeszytu na każdej lekcji plastyki, brak zeszytu to nieprzygotowanie.
6. Nie ocenia się uczniów na najbliższych zajęciach po dłuższej nieobecności usprawiedliwionej w szkole; uczeń ma 14 dni od powrotu na uzupełnienie zeszytu i oddanie zaległych prac plastycznych.
7. Uczeń posiadający orzeczenie lub opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej może liczyć na szczególną pomoc oraz dostosowanie stanowiska pracy do jego możliwości.
8. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonanie pracy nadobowiązkowej, przy czym:

- liczba prac dodatkowych wykonanych w czasie jednego semestru to 1 lub 2 prace,

- temat, forma, zakres i termin realizacji pracy są uzgodnione z nauczycielem,

- ocena pracy dodatkowej to celujący lub bardzo dobry.

- Uczniowie informowani są o zasadach przedmiotowego systemu oceniania na pierwszych zajęciach lekcyjnych, natomiast zainteresowani rodzice na indywidualnych spotkaniach.
- Uczniowie mają obowiązek wkleić Przedmiotowe Zasady Oceniania do zeszytu i podpisane przez Rodziców przedstawić nauczycielowi najpóźniej 15 września 2023.

II. Sposób oceniania poszczególnych działań ucznia:

Skala ocen obejmuje stopnie od 1 do 6 oraz „+” i „-”.

1. Prace plastyczne wykonane na lekcjach plastyki za pomocą różnorodnych technik i materiałów plastycznych; każda praca plastyczna oceniana jest pod względem merytorycznym i estetycznym:
  - czy jest zgodna z celami i wymogami wskazanymi przez nauczyciela,
  - czy jest wykonana techniką właściwą danej lekcji,
  - czy jest staranna i estetyczna,
  - czy praca została oddana w określonym terminie.
2. Zapowiedziane lub niezapowiedziane pisemne prace kontrolne (czas trwania 10-15 minut) z teorii sztuki: kartkówki, krzyżówki, testy z 1-3 ostatnich lekcji.
3. Przygotowanie do lekcji (materiały, przybory, blok, zeszyt) według ustaleń nauczyciela.
4. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego, ze szczególnym uwzględnieniem systematyczności i estetyki.
5. Aktywność podczas lekcji nagradzana jest plusem. Trzy plusy oznaczają ocenę bardzo dobrą.
6. Za brak zaangażowania w pracę na lekcji uczeń może otrzymać minus. Trzeci minus oznacza ocenę niedostateczną.
7. Udział w proponowanych przez szkołę konkursach plastycznych wewnątrzszkolnych oraz zewnętrznych;

8. Prace dodatkowe.

kategoria ocen	waga oceny	kolor oceny w dzienniku	minimalna liczba ocen w półroczu
wiadomości	2	zielony	1
umiejętności	3	fioletowy	1
aktywność	2	niebieski	nie dotyczy
przygotowanie	1	szary	1